O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI TA’LIM VA ILM-FAN VAZIRLIGI

ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT O‘ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI

“O‘ZBEK TILINING GLOBAL MAQOMI VA NUFUZINI OSHIRISH ISTIQBOLLARI”

MAVZUSIDAGI XALQARO ILMIY-AMALIY KONFERENSIYA MATERIALLARI

2026-yil
16-oktabr

RAUF PARFI SHE’RIYATINING LEKSIK-STATISTIK XUSUSIYATLARI

LEXICAL AND STATISTICAL FEATURES OF RAUF PARFI’S POETRY

DOI:10.52773/tsuull.conf.2026.10.16/BTHH7328

Rayimjonova Matluba Maxamadkarimovna
Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti tayanch doktoranti
matlubarayimjonova025@gmail.com

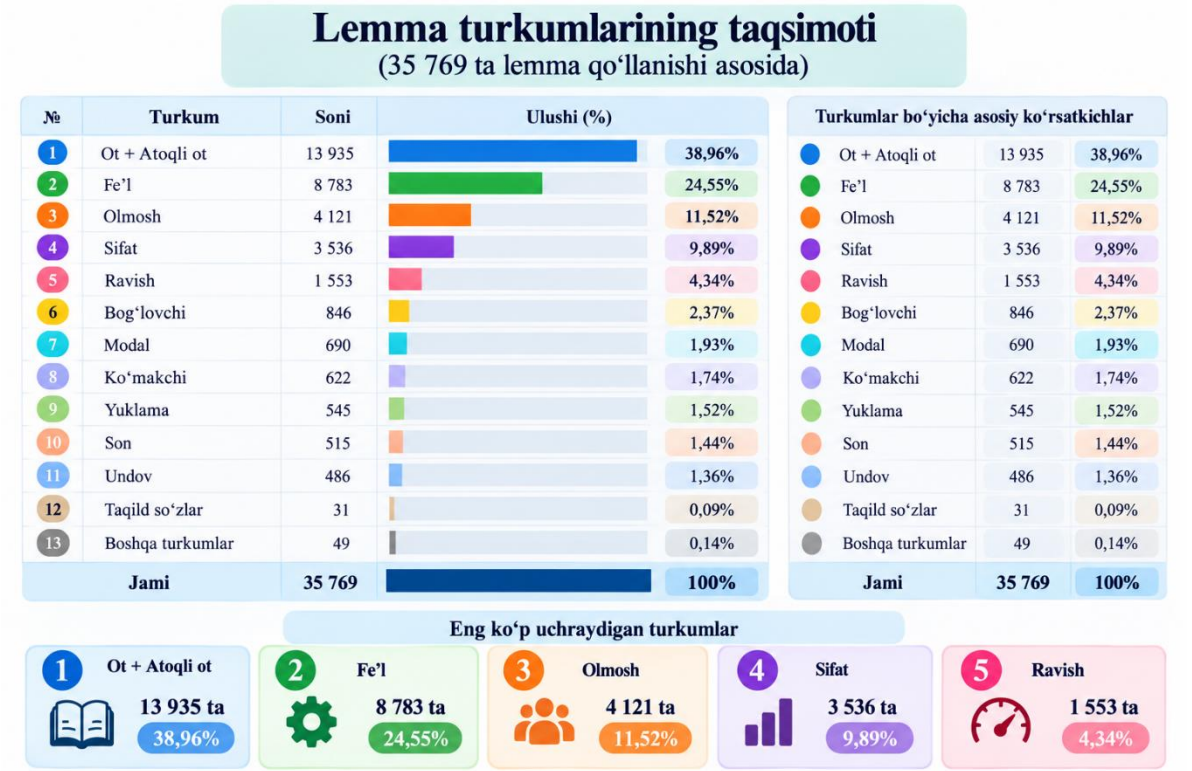
Annotation. *This article examines the lexical and statistical features of Rauf Parfi’s poetry based on linguostatistical analysis methods. The study statistically analyzes 35,769 lemma occurrences in the poet’s poetic texts and determines their quantitative and percentage distribution by parts of speech. Based on the statistical indicators, the lexical composition of Rauf Parfi’s poetic language, the most frequently used parts of speech, and the poet’s individual lexical choices are highlighted. The findings demonstrate the potential for quantitatively characterizing the lexical composition of Rauf Parfi’s poetry and investigating his poetic style on a statistical basis.*

Keywords: *lexical-statistical analysis, linguostatistics, lemma, frequency, parts of speech, lexical composition, poetic style.*

So‘nggi yillarda respublikamizda har bir sohada axborot-texnologiyalaridan unumli foydalanishga, dasturiy ta’minot asosida tuziladigan loyihalarga katta e’tibor qaratilmoqda. Xususan, amaliy tilshunoslik sohalarini rivojlantirish, kompyuter lingvistikasi yo‘nalishlarini, lingvistik masalalarni kompyuter imkoniyatlari asosida hal qilish, o‘zbek tilining davlat tili sifatidagi funksional doirasini kengaytirish masalalariga alohida e’tibor berila boshlandi. Milliy tilni asrab-avaylash, undan amaliy foydalanish ko‘nikma hamda malakalarini shakllantirish, shu bilan bir qatorda, o‘zbek tilining zamonaviy axborot-kommunikatsiya tizimida keng qo‘llanishini ta’minlash dolzarb vazifaga aylandi. Ilm-fan rivojlanishining hozirgi bosqichida tilshunoslikda ishlab chiqilgan barcha ishlar asosan tabiiy tildagi matnlarning mashinada ishlash muammosini hal qiladi. Jumladan, matnni o‘rganishning yana bir usuli – lingvostatistik usul ham kompyuter amaliyoti bilan bog‘liq**.** Leksikaning statistik tuzilishi badiiy

idiolektning o‘ziga xos xususiyatini belgilovchi ko‘rsatkichdir. So‘z qo‘llashning miqdoriy ko‘rsatkichlari poetikaning o‘ziga xosligi haqida aniqlik kiritadi. T.A. Chernysheva fikriga ko‘ra, “shaxs tomonidan til vositalarining maqsadli tanlanishi va ularning qo‘llanish chastotasi muayyan til vositalariga murojaat qilishning qonuniyatlarini aniqlash imkonini beradi va shu tariqa idiostil tuzilishini namoyon qiladi” [Чернышева, 2010: 30]. Demak, statistik metodlar badiiy matnni tadqiq etishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Rauf Parfi she’riyatining leksik tarkibini miqdoriy jihatdan o‘rganish shoirning individual so‘z qo‘llash xususiyatlari, leksik birliklarning faollik darajasi hamda turli so‘z turkumlarining poetik matndagi nisbatini aniqlash imkonini beradi. Tadqiqot materiali sifatida adabiyotshunos Olim Oltinbek tomonidan jamlangan shoirning 1954-2004-yillari yozilgan ikki jildlik “Tanlangan asarlar”i I jildi [Parfi R, 2021] dagi 550 ta she’r tanlab olindi. Tadqiqot doirasidagi 550 ta she’r 38355 tokendan iboratligi aniqlandi. Token nafaqat korpus lingvistikasining, balki boshqa sohalarga ham tegishli termin bo‘lib, asosan, probel (bo‘shliq)dan probelgacha bo‘lgan belgi token hisoblanadi [Копотев М., Мустайоки А, 2003:34]. Korpus obyekti matn, eng kichik birligi so‘z (so‘zshakl) hisoblangani uchun korpus lingvistikasida token sifatida so‘z va so‘z shakllar e’tiborga olinadi [Abjalova M, 2023:349]. Tadqiqot doirasida tanlab olingan she’rlar 38355 token 35769 lemma holatida teglandi. Buning asosiy sababi, 1724 ta mustaqil ma’noga ega bo‘lgan ikki va undan ortiq tokenlar bir turkum doirasida teglandi. Masalan, qo‘shma fe’llar - *paydo bo‘lmoq, baxsh etmoq, nafas olmoq*, ko‘makchi fe’lli so‘z qo‘shilmalari- *ko‘rib qolmoq, kutib olmoq*, iboralar- *maftun etmoq, davron surmoq, bosh egmoq*, qo‘shma sonlar - *o‘n sakkiz, o‘n sakkiz ming,* tasviriy ifoda- *oyinai jahon* kabi leksik birliklar bitta so‘z turkumiga birlashtirildi. Shu sababli, tokenlar va lemmalar soni o‘zaro farqli natijani ko‘rsatdi. Bu o‘zbek tilida so‘zlarning voqelanishi va tabiiy til xususiyatlari bilan bog‘liqdir. Tahlilga tortilgan lemmalar quyidagicha turkumlarga ajratildi.

She’riy matndagi so‘zlarning turkumini aniqlash, ma’nosiga mos turkumini topish murakkab jarayon hisoblanadi. Chunki, omonimlar, ko‘p ma’noli (polifunksional), so‘zlar chuqur tadqiq etishni taqozo qiladi. Shuningdek, o‘zbek tilidagi bir qancha so‘zlar muayyan turkumga mansubligi aniqlanmagan [Abjalova M, 2023:350].

Tadqiqotda hamma so‘z turkumi doirasidagi so‘zlar qamrab olingan. Eng chastotasi yuqori bo‘lgan so‘zshakllar esa “men”, “sen”, “bu” olmoshlaridir. Shoir ijodida “men” olmoshi 817 marta qo‘llanilgan bo‘lib, eng faol shakli bosh kelishikdagi *men* bo‘lib, u 376 ta qo‘llanish bilan qayd etilgan. Qaratqich kelishigidagi *mening* shakli 157 marta, tushum kelishigidagi *meni* shakli esa 116 marta ishlatilgan. Bundan tashqari, *menga, mendan, menda, menman, meniki, mendagi, mensiz, men-da, menmi, men-ku, men-la, mening-da, menim-da, mengami, mani, manda, manim* kabi variantlari ham uchraydi. Ushbu ko‘rsatkich olmoshning shoir she’riyati doirasida keng qo‘llanfani va poetik nutqni shakllantirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Tahlil natijalariga ko‘ra, “sen” olmoshi 810 marta qayd etilgan. Ushbu ko‘rsatkich sen olmoshining shoir she’riy matnlarida faol qo‘llangan lisoniy birliklardan biri ekanini tasdiqladi. O‘zbek tilida sen olmoshi ikkinchi shaxs birlikdagi kishilik olmoshi hisoblanadi. U nutq qaratilgan shaxsni ifodalab, turli grammatik shakllarda qo‘llanadi. Jumladan, *sen, sening, seni, senga, senda*

hamda chiqish kelishigidagi *sendan* shakllari shular jumlasidandir. Shuningdek, olmosh *sen bilan, sen uchun, sen kabi* singari ko‘makchili birikmalar tarkibida ham qo‘llangan. Tadqiqot natijalariga ko‘ra, “bu” olmoshi 368 marta qo‘llangani aniqlangan. Ma’lumki, “bu” olmoshi shaxsni bevosita ifodalashdan ko‘ra, muayyan predmet, hodisa, holat yoki tushunchaga ishora qilish xususiyatiga ega. Mazkur birlikning leksik qurshovida “kun”, “qanday”, “yo‘l”, “so‘z”, “yer”, “tun” va “dunyo” kabi so‘zlar mavjud. Ularning takroriy qo‘llanishi “bu” olmoshining vaqt, makon, belgi va nutq bilan bog‘liq kontekstlarda ishtirok etishini kuzatish imkonini beradi. Konkordans tahlili *men* va *sen* birliklarining o‘zaro yaqin kontekstlarda kelishini, bu birligining esa turli predmet, hodisa va tushunchalarni ko‘rsatishda faol ekanligi aniqlandi.

Rauf Parfi she’rlarining leksik-statistik tahlili shoirning lug‘aviy merosini tahlil qilish uchun turli xil ma’lumotlarni taqdim etadi. Mazkur yondashuv Rauf Parfi ijodining leksik-semantik xususiyatlarini miqdoriy (kvantitativ) va sifat (kvalitativ) jihatdan tizimli tadqiq etish uchun zarur lingvistik ma’lumotlarni shakllantirish imkonini beradi. Bu bizga shoir qo‘llagan leksik birliklar va badiiy olamning xususiyatlari o‘rtasidagi munosabatni aniqlash hamda obyektivlashtirishga ko‘maklashadi

ADABIYOTLAR

1.Abdurahmonova M, Rayimjonova M, Murotov S. O‘zbek milliy adabiyoti mualliflik korpusi arxitekturasi. O‘zbek milliy va ta’limiy korpuslarini yaratishning nazariy hamda amaliy masalalari: xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallari. — Toshkent, 2021. Vol. 1, № 01. –B. 64-68

2.Abjalova M. Korpus birliklarini teglash va annotatsiyalash masalasi. Zamonaviy ilm-fan va ta’lim istiqbollari. //Respublika ko‘p tarmoqli ilmiy-amaliy konferensiyasi. –Toshkent, 2023. –B. 345-351

3.Копотев М. В., Мустайоки А. (2003) Принципы создания Хельсинского аннотированного корпуса русских текстов (ХАНКО) в сети интернет // Научно-техническая информация. Сер. 2: Информационные системы и процессы. № 6: Корпусная лингвистика в России. – С. 33-37.

4.Чернышева Т.А. Идиостиль: лингвистические контуры изучения // Вестник Череповецкого государственного университета. 2010. № 1. С. 30–34.

5.Parfi R.Tanlangan asarlar. Birinchi jild. She’rlar. – Anqara: Bengu. 2021

MUNDARIJA

KIRISH SO‘ZI		
Sirojiddinov Sh.S.	O‘zbek tilining xalqaro nufuzini oshirish zarurati	**6**
I. O‘ZBEK TILINING JAHON TILLARI TIZIMIDAGI O‘RNI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI		
Xolmanova Z.	O‘zbek tilining jahon tillari tizimidagi mavqeyini belgilashda lingvodidaktikaning o‘rni	**9**
Abdushukurov B.	Alisher Navoiy asarlaridagi qadimgi turkiy fe’llar semantikasi	**16**
Xudoyberdiyev J.	Mahmud Koshg‘ariy – singarmonizmning birinchi nazariyotchisi va ovrupolik olimlarning singarmonizm haqidagi xato qarashlari	**30**
Abdurahmanova M.	Alisher Navoiy merosi psixolingvistik talqinda	**45**
Xolmurodova M.	“Nasoyim ul-muhabbat” asaridagi tabobatga doir ayrim arabcha so‘zlar	**51**
O‘razova I.	Ot frazemalarning grammatik funksiyasi (Alisher Navoiy “Xamsa”sidagi frazemalar misolida)	**56**
Maxkamova D.	O‘zbek tili axborot-kommunikatsiya texnologiyalari	**60**

	terminologiyasi taraqqiyoti va tadqiqi	
Oripova M.	Sinestezik metaforalarda sezgilar interperatsiyasi	**66**
Muratova N.	Tilak va tabrik nutqiy aktlarida kommunikativ taktikaning tanlanish xususiyatlari	**72**
Abdullayeva G.	Folklor diskursida o‘xshatishlarning semantik-struktur va kognitiv tahlili	**78**
Xayrullayeva R.	Kichraytirish-erkalash shakllarining pragmatik ifodalanishi	**86**
Jumaniyozova Ch.	Sifat so‘z turkumida obyektiv va subyektiv belgilarning ifodalanishi	**90**
Abduvaliyeva K.	“Shajarayi turk” asaridagi ba’zi urug‘ nomlarining etnotoponim sifatidagi tahlili	**95**
Mullaboyeva Sh.	O‘zbek tilida o‘xshatishlar asosida estetik bahoning ifodalanishi	**107**
Mamadoliyeva M.	Graduallik kategoriyasining lingvistik tabiati va uning turdosh hodisalar bilan munosabati (Xayriddin Sultonov va Iqbol Mirzo asarlari misolida)	**115**
Mamarasulova M.	O‘zbek tili fonosemantik tahlilining fonologik asoslari	**130**
Siddiqova N.	O‘zbek xalq maqollaridagi eskirgan leksika: tarkibi,	**132**

	variantlanishi va lingvopoetik vazifalari	
Yusupova A.	Konseptlarning metaforik ifodalanishi va tahlil shakllari	**144**
O‘ralova N.	O‘zbek tilshunosligida parsellyatsiya hodisasi, uning sintaktik tavsifi va ega-kesim munosabatidagi o‘rni	**150**
Maxmudova M.	Kelishik kategoriyasining o‘rganilish tarixiga doir ayrim mulohazalar	**158**
Nurmatova S.	O‘zbek tilida rang ifodalovchi birliklarning lingvokognitiv strukturasi va konseptualizatsiya masalalari	**168**
Keldiyorova Z.	O‘zbek tilidagi shikoyat matnlarida nutqiy aktlarning ifodalanishi	**174**
Aliqulova Z.	Toponimlarning axborotni saqlash va uzatish xususiyatlari	**178**
Jurayeva Sh.	Hurmat kategoriyasining lisoniy birliklar bilan ifodalanishi	**183**
Karimova U.	Kultegin bitiktoshidagi xarakter-xususiyat bildiruvchi sifatlar tahlili	**188**
II. O‘ZBEK TILINI XALQARO MAYDONDA TARG‘IB QILISH STRATEGIYALARI		
Shamsiyeva M.	Peyzaj matnlari orqali turizmni rivojlantirish istiqbollari	**194**

Jo‘rayeva M.	Matnni tushunishda asar sarlavhasining ahamiyati	**201**
III. GLOBALLASHUV SHAROITIDA MILLIY TIL VA MADANIYATNI SAQLASH MASALALARI		
Ashirboyev S.	Adstrat sharoitidagi turkiy shevalarning o‘zaro ta’siri masalasi	**205**
Farhad Rahimi	Yakşı/ ĥoş, yap/ lap, ķop/ köp/ ĥob, appaķ/ pāk kelimeleri üzerine On the words yakşı/ ĥoş, yap/ lap, ķop/ köp/ ĥob, appaķ/ pāk	**210**
Xakimova M.	O‘zbek tilidagi metaforik konseptuallashtirishning milliy xususiyatlari	**232**
Abbozov O.	So‘x toponimlarining lingvomadaniy xususiyatlari	**238**
Komilova G.	O‘zbek tilida qadriyatlar tipologiyasining lingvistik verbalizatsiyasi	**245**
Xomidova M.	Zamonaviy o‘zbek badiiy matnlarida ertak elementlarining intertekstual xususiyatlari	**253**
Həsənzadə Səmra	Qrammatik metaforun türk dillərində reallaşması (özbək dilinin materiallari əsasinda)	**261**
Davronova Z.	Antroponimik freymlarda registrdan og‘ish fenomini (Cho‘lponning “Kecha va kunduz” romani misolida)	**272**

Tursinbayeva Sh.	Badiiy matnda onomastik birliklarning lingvomadaniy imkoniyatlari	**276**
Bekmuradova I.	O‘zbek tilidagi ijobiy fe’l-atvor leksemalarining semantik tasnifi	**283**
Imomova I.	Fitratning dramatik asarlarida maqollarning qo‘llanilishi va funksional-semantik xususiyatlari	**291**
Turgunboeva D.	Globallashuv sharoitida o‘zbek va ingliz lingvomadaniyatida miqdoriy me’yor	**297**
Amrullayeva M.	O‘zbek tilida inson xarakterini ifodalovchi frazemalarning semantik mikromaydonlari	**305**
Abdug‘afurova A.	Lingvomadaniy kodlarning poetik faollashuvi: Faxriyor va Ulug‘bek Hamdam she’riyati qiyosida	**312**
Muzaffarova Z.	Badiiy matnda qo‘llangan metaftonimik birliklarning kognitiv xususiyatlari	**322**
Jumayeva M.	Son komponentli lug‘aviy birliklarning lingvokulturologik tahlili	**327**
Xolmo‘minova H.	Frazemalarning lingvomadaniy tahlili	**333**
IV. O‘ZBEK TILINI O‘QITISHNING ZAMONAVIY METODLARI VA XORIJIY TAJRIBA		

Xusanova N.	Raqamli ta’lim muhitida o‘qish savodxonligi transformatsiyasi vositasida boshlang‘ich o‘quvchilarning kreativligini shakllantirish	**337**
Mamirova X.	Bolalarda ko‘p ma’noli so‘zlarni o‘zlashtirishning psixolingvistik mexanizmlari va til ta’limiga ta’siri	**344**
Arolova N.	Maktabgacha yoshdagi o‘zbek bolalari nutqida sintaktik tejamkorlik	**351**
Mirnosirova D.	Nutqiy ijod haqidagi nazariy qarashlar talqini	**356**
Nurboboyeva R.	Erta yoshdagi bolalar ta’limida adabiyotning tutgan o‘rni	**363**
Keldiboyeva M.	O‘zbek tili omonimlarini o‘zlashtirishda kontekst va assotsiatsiyaning psixolingvistik roli	**369**
V. TARJIMA VA LINGVOMADANIY ALOQALAR: XALQARO HAMKORLIKNING MUHIM OMILI SIFATIDA		
Mustafa Said Arslan	Türkiye türkçesi ve özbek türkçesi arasindaki yakinliğin öğretimdeki yansimalari: özbek türkçesi öğretiminde karşilaşilan sorunlar ve öneriler	**378**
Kalanova D.	O‘.Hoshimov “Dunyoning ishlari” asarining koreyscha tarjimasida milliy-madaniy realiyalarning berilishi	**389**

Muhammadiyeva D.	Ko‘p tilli parallel korpusning tarjima birliklarini qiyosiy o‘rganishdagi imkoniyatlari	**400**
Abbasova Ş.	Özbek Yazı Dili ve Azerbaycan Türkçesi'nin Ağızlarında Akrabalık Terimleri	**411**
Qarshiyev K.	Badiiy tarjimaning adabiy-estetik tafakkur evolyutsiyasiga ta’siri (Jamol Kamolning tarjimonlik faoliyati misolida)	**418**
Rahimova Z.	Parallel korpuslarning tarjimashunoslik va qiyosiy tilshunoslikdagi ilmiy ahamiyati	**428**
Bozorova S.	Rus tilidagi ayrim gippologik birliklar tadqiqiga doir	**433**
Axmedova N.	O‘zbek va ingliz tillarida ruhiy holat birliklarining semantik farqlari va kontekstual tarjimasi	**442**
Davlatova R.	Sun’iy intellekt asrida inson nutqi, tilni idrok etish va psixolingvistik jarayonlar	**448**
Turdiyeva R.	Ingliz, qoraqalpoq va o‘zbek tillaridagi maqollarda zoonimlarning lingvokognitiv tahlili (“bo‘ri” misolida)	**462**
Ataniyazova S.	O‘zbek va ingliz tillarida mayl, zamon va modallikning muloqot xulqidagi funksional-uslubiy imkoniyatlari	**466**
Sayfiyeva K.	O‘zbek va ingliz fitonim komponentli maqollarida inson	**472**

	konseptining kognitiv metaforik modellari	
Tillayeva O.	O‘zbek va turk maqollarida erkak konseptining semantik maydoni	**485**
Musurmankova Sh., **Abdullayeva D.**	“Ikki eshik orasi” romanidagi murojaat birliklarining lingvomadaniy xususiyatlari va tarjima muammolari	**495**
Abdullayeva M.	Ingliz va o‘zbek maqollarida nutqiy antonimiyaning lingvokognitiv xususiyatlari	**502**
VI. AXBOROT TEXNOLOGIYALARI VA RAQAMLI MUHITDA O‘ZBEK TILINING RIVOJI		
Abjalova M.	O‘zbek tili multikorpusida aksentologik korpus va uning ahamiyati	**513**
Elova D.	O‘zbek normativ-huquqiy matnlarini lingvo-mantiqiy annotatsiyalash mezonlari	**524**
Kasimova Z.	O‘zbek tili iboralar korpusini yaratishning lingvistik va kompyuter asoslari	**534**
Nurullayeva O.	Barqaror birikmalar resurslari va parallel korpus uchun baza tuzish mezonlari	**542**
Musulmonova K.	Lingvistik ekspertologiyada matn identifikatsiyasi bo’yicha ekspert xulosalarini shakllantirishning nazariy va amaliy asoslari	**550**

Umarova Sh.	Kollokatsiyalarni korpus asosida aniqlashning nazariy va metodologik asoslari	**556**
Akramdjanova M.	Parallel korpusning madaniyatlararo kommunikatsiyadagi o‘rni	**564**
Buronova R.	Raqamli muhitda o‘zbek tilidagi neologizmlarning shakllanishi	**570**
Shodmonaliyeva Y.	Sentiment tahlilda tasdiq-inkor emojlarining diskursiv va pragmatik funksiyalari	**576**
Rayimjonova M.	Rauf Parfi she’riyatining leksik-statistik xususiyatlari	**591**
VII. XALQARO TA’LIM DASTURLARI VA O‘ZBEK TILI: IMKONIYAT VA ISTIQBOLLAR		
Mirzəli Məleykə	Azərbaycanda özbək dilinin tədrisi: təcrübə və perspektivlər (bakı slavyan universitetinin timsalında)	**595**
Iskandarova G.	O‘zbek tilini ikkinchi til sifatida o‘rganishda so‘z ma’nolarini o‘zlashtirish	**603**
VIII. O‘ZBEK TILI VA DIPLOMATIYA: XALQARO MUNOSABATLARDA TILNING O‘RNI		
Темирова Б., **Темирова М.**	Кыргыз, өзбек тилдери жана алардын адабий-маданий байланыштардагы ролу	**610**

Nazarov Q.	O‘zbek diplomatik diskursida metaforalarning kommunikativ-pragmatik xususiyatlari	**620**
IX. ILMIY TADQIQOTLAR VA LINGVISTIKADA XALQARO HAMKORLIK MASALALARI		
Berdak Yusuf	O‘zbek tilining shakllanish jarayoni va eski o‘zbek tili terminlari	**626**
Qurbonova M.	Xarizmatik nutq haqidagi nazariy qarashlar talqini	**632**
Umurzoqova M.	Erkin A’zam asarlarida lisoniy shaxs tiplari	**640**
Mirzaali Malika	O‘zbek tılının mavsumıy marosımlar leksıkasıda turkıy areal mavqeyı	**646**
Məmmədova A.	Xarəzm Türkcəsində Və Müasir Özbək Dilində Qohumluq Terminlərində Cins Kateqoriyasinin İfadəsi	**661**
Tuxtasinova M.	L.Z.Budagov lug‘atidagi umumturkiy leksik fond: “tur.” pometali leksemalarning tarixiy-qiyosiy tahlili	**670**
Abdullayeva S.	So‘z yasalishını qıyosıy-tıpologık tadqıq etısh metodologıyası va tahlıl mezonları	**681**
Xasanova G.	Kinesikaning lingvistik tadqiqi: shakllanish tarixi va kommunikativ funksiyalari	**688**

Rajabov N.	O‘zbek tilida ng fonemasining talaffuzi, imlosi va tarixiy taraqqiyoti	**695**
Mirzayeva G.	O‘zbek tilida tovush o‘zgarishlarining neyrolingvistik asoslari	**699**
Arislanova M.	She’riy matnning konseptual tizimi va lingvokognitiv xususiyatlari (Erkin Vohidov ijodi misolida)	**706**
Muhammadiyeva M.	“Shum Bola” qissasidagi ba’zi polisemantik leksemalar tahlili	**717**
Abdullayev G‘.	Fitrat she’riyatidagi turkiy so‘zlarning emotsional-ekspressiv xususiyatlari	**722**
Tursunova S.	Ironiyada implikatura fenomeni va yashirin ma’no mexanizmlari	**726**
Turobova N.	Badiiy diskursda morfologik vositalarning pragmatik xususiyatlari	**737**
Utegenova O‘.	O‘zbek tilida tasviriy ifodalarning badiiy matnda qo‘llanilishi	**744**
Komilova G.	Tarixiy-badiiy matnlar korpuslarini yaratish zarurati va ularni semantik modellashtirish masalalari	**749**
Haydaraliyeva Sh., Mo‘minova M.	O‘zbek tili leksikasining taraqqiyot tamoyillari va semema tushunchasi	**759**

Axmedova M.	Diskurs tushunchasining lingvistik talqini: nazariy yondashuv va ilmiy qarashlar	**768**
Komilova Sh.	Lingvokultrologiyada evfemizm va milliy mentalitet: ayollar nutqi misolida nazariy talqinlar	**774**
Suyunova D.	“Boburnoma” dagi leksik qatlamlarning “Boburiynoma”da badiiy qayta faollashuvi: leksik-semantik va funksional-uslubiy tahlil	**780**
Maqsudaliyeva Y.	Lingvistik ekspertiza va lingvokriminalistik tahlil: nazariya va amaliyot	**786**
Abdurasulova D.	O‘zbek qizlari nutqidagi neonim va slenglarning pragmalingvistik tadqiqi	**792**
Majidova M.	Tibbiy soha rahbarlari kinesik nutqining lingvosomatik tadqiqi	**797**
Abdullayeva I.	Gender qadriyatlarning aksiolingvistik tahlili	**802**
X. O‘ZBEK TILINING OMMAVIY AXBOROT VOSITALARI VA MEDIA MAKONIDAGI O‘RNI		
Saydaliyeva M.	Kinodiskurs multimediali muloqot tizimi sifatida	**809**
Otaxonova S.	Mediamatnlarda antroponimlarning pragmatik imkoniyatlari	**813**